

Πάτρα, 11/12/2020
Αρ. Πρωτ. Φ. 22./11145

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Π.& Δ. ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ,
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ. ΤΜΗΜΑ Α'

Προς

Ταχ. Διεύθυνση : Ακτή Δυμαίων 25Α
Πληροφορίες : Σ. Π. Χριστοπούλου
Π. Αποστολοπούλου
Ταχ. Κώδικας 262 22 Πάτρα
Τηλέφωνο : 2610362403
2610362411
Fax : 2610 362410
Email : mail@dellad.pde.sch.gr

Πίνακας αποδεκτών

ΘΕΜΑ: «Συμμετοχή σε Δράσεις για τον εορτασμό των διακοσίων χρόνων από την Επανάσταση του 1821 στο πλαίσιο υλοποίησης προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων ή σχετικών γνωστικών αντικειμένων».

Στο πλαίσιο του εορτασμού των διακοσίων χρόνων από την Επανάσταση του 1821 η Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Ελλάδας σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, τις Διευθύνσεις Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης Αχαΐας, Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας δια των Υπευθύνων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών θεμάτων και Σχολικών Δραστηριοτήτων και το ΠΕΚΕΣ Δυτικής Ελλάδας πρόκειται να αναπτύξουν δραστηριότητες και δράσεις για εκπαιδευτικούς και μαθητές των σχολείων της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Δυτικής Ελλάδας.

Ειδικότερα στο πλαίσιο υλοποίησης Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων/ Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας και Πολιτιστικών Θεμάτων ή σχετικών γνωστικών αντικειμένων (ιστορία, λογοτεχνία, μουσική κ.ά.) εκπαιδευτικοί και μαθητές/τριες θα έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στις δράσεις που θα αναπτυχθούν και να ευαισθητοποιηθούν για τη μεγάλη εθνική εξέγερση του 1821, το

παλλαϊκό αίτημα της ανεξαρτησίας, της δημοκρατίας και της ελευθερίας, τιμώντας τους αγωνιστές του 1821.

Κεντρικός στόχος των δράσεων είναι η ανάδειξη:

- α) της Επανάστασης του 1821 ως καταστατικού στοιχείου της Ελληνικής Ιστορίας, αλλά και ως ψηφίδας της παγκόσμιας Ιστορίας,
- β) της Ελλάδας του σήμερα μετά από πορεία 200 χρόνων,
- γ) των Ελλήνων που άφησαν το αποτύπωμά τους στον κόσμο τα τελευταία 200 χρόνια,
- δ) του 2021 ως παράθυρου για την Ελλάδα του μέλλοντος.

Ειδικότερα μέσα από τις δράσεις που προγραμματίζονται επιδιώκεται οι μαθητές/τριες:

- ✓ Να έρθουν σε επαφή με το εγγύτερο και απώτερο παρελθόν του έθνους.
- ✓ Να γνωρίσουν σε τοπικό επίπεδο πρόσωπα, τόπους και γεγονότα της Επανάστασης του 1821, που σημάδεψαν τη νεότερη ιστορία.
- ✓ Να προσεγγίσουν πτυχές του πολιτισμού της εποχής σε μια διαχρονική και σύγχρονη θεώρησή τους.
- ✓ Να προβληματιστούν πάνω σε θέματα ιστορικής εξέλιξης, μετεξέλιξης, μεταβολών.
- ✓ Να μάθουν να συλλέγουν υλικό, να επεξεργάζονται πληροφορίες και να εξάγουν συμπεράσματα.
- ✓ Να ανατρέξουν σε τοπικά αρχεία, να μελετήσουν πηγές και μνημεία.
- ✓ Να προγραμματίσουν κοινές δράσεις με άλλα σχολεία με άξονα ποικίλες πτυχές του 1821.

Οι δράσεις που προτείνονται είναι οι εξής:

1. A. «Φορεσιά – Αρματωσιά»

Γνωριμία με την αυθεντική ανδρική Φορεσιά και Αρματωσιά – οπλισμό, όπως φουστανέλα, ζωνάρι, τσαρούχια, μεϊντανογίλεκο, φέρμελη, σελλάχι, ντουλαμάς κ.ά., της περιόδου της Επανάστασης του 1821, προερχόμενη από ιδιωτική συλλογή και ανάδειξη της σημασίας και του ρόλου τους στον αγώνα.

Διερεύνηση από τους μαθητές με τη συνδρομή των εκπαιδευτικών της εξέλιξης της ενδυμασίας στην Ελλάδα από το 1821 μέχρι σήμερα και των παραγόντων (κοινωνικών, πολιτιστικών, οικονομικών) που την επηρέασαν.

Β. «Χαρτί και καλαμάρι»

Γνωριμία με τα εργαλεία και τον τρόπο γραφής και επικοινωνίας τον 19^ο αιώνα, στην Ελλάδα. Οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές θα γνωρίσουν τα γνήσια εργαλεία γραφής της εποχής, όπως την πένα, τον κονδυλοφόρο, το καλαμάρι, την καλαμοθήκη, τις γραφίδες, προερχόμενα από ιδιωτική συλλογή. Οι μαθητές με διαδραστικό τρόπο θα δημιουργήσουν, με τη χρήση των παραπάνω εργαλείων, δικές τους επιστολές, σαν ένα είδος επικοινωνίας, με βάση ένα πραγματικό γεγονός τοπικής ιστορίας.

Στο πλαίσιο της δράσης πρόκειται να υλοποιηθούν:

- Επιμορφωτικά Σεμινάρια σχετικά με τη φορεσιά και τη γραφή για τους εκπαιδευτικούς σε συνεργασία με επιστημονικούς φορείς και στις τρεις Π.Ε.
- Τοπικές δράσεις - εκθέσεις σε συνεργασία με ΟΤΑ και τοπικούς φορείς, με στόχο τη διάχυση των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν και την προβολή τους στην τοπική κοινωνία με ανταλλαγή του υλικού που θα συγκεντρωθεί.
- Βιντεοσκοπήσεις σεμιναρίων και δρώμενων για χρήση ως εκπ/κό υλικό.
- Συγκέντρωση εκπαιδευτικού υλικού και δημιουργία ψηφιακών εκδόσεων.

2. Α. «Δημοτικά τραγούδια της Δυτ. Ελλάδας»

Αναζήτηση και συγκέντρωση δημοτικών τραγουδιών, την Επανάσταση, σχετικών με προεπαναστατικά κινήματα, τον Αγώνα για την Ανεξαρτησία, τους τοπικούς ήρωες, τα κατορθώματά τους και τις εκδηλώσεις της καθημερινότητας και στις τρεις περιφερειακές ενότητες (Αιτ-νία, Αχαΐα, Ηλεία).

Στόχος είναι να προσεγγίσουμε μορφές της γνήσιας εκδήλωσης και της ζωντανής έκφρασης της ψυχής του λαού μας στο πέρασμα του χρόνου και να τις διατηρήσουμε συνεισφέροντας στην εθνική αυτοσυνειδησία.

Β. «Παραδοσιακοί Χοροί της Δυτ. Ελλάδας»

Εκμάθηση και παρουσίαση παραδοσιακών χορών της περιφέρειας της Δυτικής Ελλάδας (Π.Ε. Αχαΐας, Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας) που έχουν σχέση με τον Αγώνα της Ανεξαρτησίας, τοπικά κινήματα, ήρωες και γεγονότα του Αγώνα.

Σκοπός, η επαφή της εκπ-κής κοινότητας με την ελληνική παράδοση μέσα από την ενασχόληση με λαογραφικά στοιχεία, όπως η εκμάθηση παραδοσιακών χορών της περιοχής.

Στο πλαίσιο της δράσης:

- Το υλικό που θα συγκεντρωθεί αναφορικά με τα δημοτικά τραγούδια θα αποτελέσει ένα corpus, το οποίο θα εκδοθεί είτε ως βιβλίο είτε ως e-book και στη συνέχεια θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Περιφερειακής Δ/νσης Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης Δυτ. Ελλάδας και στην πλατφόρμα που θα δημιουργηθεί από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ειδικά για τον εορτασμό των διακοσίων χρόνων από την Επανάσταση του 1821.
- Θα πραγματοποιηθούν επιμορφωτικά σεμινάρια για τα δημοτικά τραγούδια και τους χορούς και θα βιντεοσκοπηθούν οι χοροί για να χρησιμοποιηθούν ως εκπ/τικό υλικό.
- Θα γίνει προσπάθεια προβολής και διάχυσης στην τοπική κοινωνία μέσω μιας τελικής εκδήλωσης με τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων μαθητών/τριών, η οποία θα βιντεοσκοπηθεί και θα ανέβει στην πλατφόρμα που θα δημιουργηθεί από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ειδικά για τον εορτασμό των διακοσίων χρόνων από την Επανάσταση του 1821.

3. «Οι δρόμοι του 1821»

Καταγραφή των δρόμων που η ονομασία τους παραπέμπει στο 1821, σε μεγάλες πόλεις (Μεσολόγγι, Πάτρα και Πύργο κ.ά.). Τα ονόματα των δρόμων συνδέονται με το χώρο, «εντάσσοντας» τις ιστορικές εμπειρίες που επιτρέπουν τη θέαση και την αίσθηση του κοινού παρελθόντος, επομένως η καταγραφή τους θα συμπράξει στην ανάδειξη του εθνικού παρελθόντος και θα εισάγει στην καθημερινότητα τους πρωταγωνιστές της επανάστασης του 1821 και την ιστορία του τόπου.

Ανάλογα με τη συμμετοχή σχολείων και μαθητών/τριών, οι πόλεις μπορούν να χωριστούν σε τμήματα, να αναζητηθούν οι δρόμοι οι σχετικοί με το 1821 και να δημιουργηθούν καρτέλες με τα ιστορικά τους στοιχεία εν συντομίᾳ

Στο πλαίσιο της δράσης προγραμματίζονται:

- Επιμορφωτικά Σεμινάρια για τους εκπ/κούς σε συνεργασία με επιστημονικούς φορείς,
- Συγκέντρωση των στοιχείων των προσωπικοτήτων ή των φορέων που απεικονίζονται στους δρόμους και των οποίων το όνομα συνδέεται με το 1821, δημιουργία ψηφιακής καρτέλας για κάθε έναν και ψηφιακού χάρτη των πόλεων με τις αναφορές στις οδούς.
- Ανέβασμα των ευρημάτων στην πλατφόρμα δεδομένων που θα δημιουργηθεί από την Περιφέρεια Δυτ. Ελλάδας ειδικά για τον εορτασμό των διακοσίων χρόνων από την Επανάσταση του 1821.

4. «Τα κάστρα και ο ρόλος τους στην Επανάσταση»

Καταγραφή των κάστρων της περιοχής, απεικόνιση της σημερινής τους μορφής και μελέτη της ζωής στα κάστρα αυτά στην εποχή της επανάστασης (συνθήκες διαβίωσης, μάχες, πολιορκίες, καταστροφή του περιβάλλοντος). Τα μνημεία αυτά της εθνικής μας ιστορίας και του πολιτισμού αποτελούν σύγχρονα τοπόσημα και μοχλό αειφορικής ανάπτυξης. Η μελέτη του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής τους, οι αλληλοεπιδράσεις με τον άνθρωπο και τις δραστηριότητές του, αλλά και η βιώσιμη διαχείριση των κάστρων σήμερα με την ένταξή τους στην καθημερινότητα μπορεί να αναδείξουν το σημαντικό ρόλο που έπαιξαν στην επιτυχία της επανάστασης του 1821. Έρευνα και συγκέντρωση στοιχείων για τα κάστρα που έπαιξαν ενεργό ρόλο στην Επανάσταση του 1821 από τους μαθητές/τριες. Δημιουργία ψηφιακής καρτέλας για κάθε ένα κάστρο με τα ιστορικά του στοιχεία και την εμπλοκή του στον Αγώνα εν συντομίᾳ. Τοποθέτησή του σε έναν ψηφιακό χάρτη.

Στο πλαίσιο της δράσης προγραμματίζονται:

- Επιμορφωτικά Σεμινάρια για τους εκπαιδευτικούς σε συνεργασία με επιστημονικούς φορείς.
- Ανέβασμα των ευρημάτων και των επιμέρους δράσεων στην πλατφόρμα δεδομένων που θα δημιουργηθεί από την Περιφέρεια Δυτ. Ελλάδας ειδικά για τον εορτασμό των διακοσίων χρόνων από την Επανάσταση του 1821.
- Έκδοση σχετικού λευκώματος.

- Τοπικές δράσεις και εκθέσεις σε συνεργασία με ΟΤΑ και τοπικούς φορείς.

Συνεργασίες στο πλαίσιο υλοποίησης των δράσεων:

- Δημοτική Βιβλιοθήκη Πάτρας
- Εφορεία Αρχαιοτήτων Αχαΐας
- Ιστορικό και Εθνολογικό Μουσείο Πάτρας
- Μουσείο Τύπου Πάτρας
- Δημοτική Πινακοθήκη Ι. Π. Μεσολογγίου
- Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Αχαΐας (ΣΑΝΑ)
- Λαζαρινθός Δίκτυο Αγωγής Υγείας
- Χορολογική Εταιρεία
- Αντώνης Δ. Σκιαθάς, Ποιητής, Συλλέκτης
- Άγημα Αναβίωσης "Παναγιώτης Καρατζάς"
- Culture Book
- Συγγραφείς / Λογοτέχνες / Λαογράφοι / Ιστορικοί
- Λύκειο Ελληνίδων
- Αρχαιολογικό Μουσείο Πατρών,
- Λαογραφικό Μουσείο Πάτρας
- Μουσείο κειμηλίων 1821 – Φαρμάκη στη Ναύπακτο
- Λαογραφικό Μουσείο Ανδρίτσαινας
- Μουσείο Ιστορίας & Τέχνης Δήμου Ι. Π. Μεσολογγίου
- Κέντρο Λόγου και Τέχνης Ι. Π. Μεσολογγίου «ΔΙΕΞΟΔΟΣ»
- Λαογραφικό Μουσείο Βαρθολομίου
- Λαογραφικό Μουσείο Γλύφας
- Ο κατάλογος συμπληρώνεται

Στις «Δράσεις για τον εορτασμό των διακοσίων χρόνων από την Επανάσταση του 1821» μπορούν να συμμετέχουν εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αχαΐας, Ηλείας & Αιτωλοακαρνανίας με τους/τις μαθητές/τριές τους στο πλαίσιο:

- **υλοποίησης προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων (Πολιτιστικών Θεμάτων, Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας) ή**
- **σχετικών γνωστικών αντικειμένων (Ιστορία, Γεωγραφία, Λογοτεχνία, Μουσική κά.)**.

Οι εκπαιδευτικοί θα έχουν τη δυνατότητα να ενημερωθούν σε ειδική ενημερωτική διαδικτυακή ημερίδα στις **18/12/2020** (18:00-20:00) στην οποία θα παρουσιαστούν

αναλυτικά οι προτεινόμενες δράσεις και στη συνέχεια να δηλώσουν αν επιθυμούν να συμμετέχουν σε μια ή περισσότερες από αυτές.

Προσκαλούμε τους εκπαιδευτικούς που ενδιαφέρονται να συμμετέχουν στην ενημερωτική διαδικτυακή ημερίδα και να ενημερωθούν για τις δράσεις που προγραμματίζει η ΠΔΕ Δυτ. Ελλάδας «για τον εορτασμό των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821» να συμπληρώσουν την ηλεκτρονική φόρμα <https://forms.gle/2L5yg4uNTaEKpwF4A> έως **17 Δεκεμβρίου 2020**. Στη συνέχεια οι εκπαιδευτικοί θα λάβουν τον απαραίτητο σύνδεσμο για την συμμετοχή τους στην πλατφόρμα σύγχρονης τηλεκπαίδευσης Webex.

Παρακαλούμε να ενημερωθούν οι εκπαιδευτικοί του σχολείου σας.

Ο Περιφερειακός Δ/ντής
Π/Θμιας & Δ/Θμιας Εκπ/σης Δυτ. Ελλάδας

Κωνσταντίνος Γιαννόπουλος

Πίνακας αποδεκτών

- Διευθύνσεις Π/Θμιας & Δ/Θμιας Εκπ/σης Δυτ. Ελλάδας (έδρες τους)
  - Σχολικές μονάδες Π/Θμιας & Δ/Θμιας Εκπ/σης Δυτ. Ελλάδας (δια των οικείων δ/νσεων).
  - Υπεύθυνοι Π.Ε., Α.Υ. και Πολιτιστικών Προγραμμάτων Π/Θμιας & Δ/Θμιας Εκπ/σης Αχαΐας (δια των οικείων δ/νσεων).
  - Υπεύθυνοι Σχολικών Δραστηριοτήτων Π/Θμιας & Δ/Θμιας Εκπ/σης Αιτνίας και Ηλείας (δια των οικείων δ/νσεων).
  - Π.Ε.Κ.Ε.Σ. Δυτ. Ελλάδας.
  - Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (υπόψη αντιπεριφερειάρχη κ. Ανδρέα Φίλια).